

CO HROZÍ KVŮLI ZPOŽDĚNÍ REVIZE RÁMCOVÉHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ?

Revize RVP má za sebou následující kroky:

- 09/2021: ustanovení [expertního panelu](#)
- 11–12/2021: [workshopy](#) k Hlavním směrům RVP ZV
- 04/2022: tvorba hlavních směrů budoucího RVP ZV
- 03–04/2022: připomínkování návrhu Hlavních směrů revize RVP – více než 3600 připomínek
- 15. 6. 2022: předán [výtah Hlavních směrů](#) po vypořádání připomínek ministru Petru Gazdíkovi, plánované vydání schválených Hlavních směrů bylo předpokládáno 31. 7. 2022
- 3. 8. 2022 předání [schválených hlavních směrů](#) Expertním panelem na MŠMT, které je mělo také schválit po vnitřním připomínkovém řízení
- Současnost:
  - MŠMT dosud neschválilo Hlavní směry.
  - Pracovní skupiny Národního pedagogického institutu se zhruba půl roku scházejí a pracují [bez schválené koncepce](#).
  - Odpovědnost pro Expertní panel nyní skončila. Aktivita se vyžaduje od MŠMT. Ministr Balaš v říjnu 2022 pro [Aktuálně.cz](#) sdělil, že se návrh musí dopracovat.
  - [Jan Jiterský pro Hospodářské noviny upřesnil nový termín předložení finální verze dokumentu](#); předpokládá, že k němu dojde 25. 1. 2023. Z Hlavních směrů podle Jiterského zmizelo [kritizované rozdělení učiva](#) na jádrové a rozvíjející.

Varovná sdělení o zpoždění Velké revize RVP se objevila již v [Auditu vzdělávacího systému 2021](#) a nyní se ozývají i z [mediálního prostoru](#). Změna, která má ovlivnit cíle, obsah i metody výuky včetně přístupu k hodnocení, se potýká s mnoha překážkami. Mezi největší kámen úrazu patří neschválená verze dokumentu Hlavní směry, na němž se pracovalo jeden rok a jeho dokončení ustrnulo v bodě, kdy ministr školství po roce práce a 3600 připomínkách požadoval celý dokument přezkoumat a dopracovat. Podle posledních informací z médií se zdá, že by nyní mohl být dokument v dohledné době

CO HROZÍ KVŮLI ZPOŽDĚNÍ REVIZE RÁMCOVÉHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ?

schválen. Podařilo se vyřešit některé sporné body, největší otazník ale zůstává nad tím, zda lze reformu stihnout v původně naplánovaných termínech.

Společnost EDUin chce upozornit hlavně na zbytečným plýtváním peněz a času při prodlevě kvůli schvalování Hlavních směrů a tvorbě revize RVP a pochybnosti nad využitím 860 milionů pro implementaci změn do roku 2028.

Doporučení EDUinu pro pokračování revize RVP

- Revize RVP potřebuje jasné vedení s jasně definovanými kompetencemi a odpovědností jednotlivých osob. Zejména MŠMT potřebuje po dokončení Hlavních směrů jednu osobu, která práce na revizi zastřeší.
- Hlavní směry RVP ZV je třeba schválit co nejdříve a poučit se z událostí, kdy se celý proces téměř zastavil. Následkem nízkého důrazu na vedení a rozdělení rolí v celém procesu se nyní v debatě hledají nové autority typu České školní inspekce.
- Harmonogram revize je potřeba přehodnotit, pokud opravdu chceme provést radikálnější a ambiciózní změny v oborech a také je prodiskutovat s učitelskou veřejností. Následné prodloužení harmonogramu je třeba zohlednit ve spuštění IPS Kurikulum (860 mil. Kč) a případně odložit zahájení aktivit projektu, které se týkají implementace upraveného RVP ZV.
- V projektu Kurikulum se měly objevit podrobně popsané prvky systémové podpory, včetně analýzy, zda podobné postupy v implementaci fungovaly v zahraničí nebo v tuzemském terénu. Současné postupy v práci s pedagogy (webináře, jednorázová inspirativní setkání) inklinují k omezenému dopadu, protože podle zahraničních studií ([Garet a kol. 2001](#)) víme, že pro učitele jsou zásadní:
  - zaměření dalšího vzdělávání na konkrétní předmětové oblasti (např. působení sil ve fyzice),
  - příležitosti pro aktivní učení (získat zpětnou vazbu na svou výuku),

CO HROZÍ KVŮLI ZPOŽDĚNÍ REVIZE RÁMCOVÉHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ?

- soulad s dalšími vzdělávacími aktivitami (aktivity zapadají do struktury cílů, v čem se chce učitel zlepšit na základě určitého rámce – profesního standardu),
- formy práce: jako efektivnější jsou označovány studijní skupiny místo individuálních workshopů,
- společné zapojení učitelů ze stejné školy a důraz na správnou délku vzdělávacích aktivit (zájem o delší časové celky v dlouhodobém období).
- Prodloužení harmonogramu nemusí zastavit vzdělávání pedagogických pracovníků v komplexních tématech, které revize určitě bude obsahovat – inovativní metody výuky soustředěné na aktivitu žáků, formativní hodnocení, mezipředmětové vztahy a spolupráce učitelů apod.

Frustrace pracovních skupin

Uplynulého půl roku byl zamrzlý proces schvalování pro veřejnost značně nečitelný. Dokument Hlavních směrů doputoval na MŠMT a od té doby nejsme informováni, jak se situace nadále vyvíjí. Šest měsíců se tedy mrhalo časem i penězi, které mohly být vynaloženy daleko efektivněji. Revize RVP byla tématem kulatého stolu SKAV a EDUin 20. 10. 2022.

Situaci podle vyjádření Kamila Ubra z NPI komplikovaly technické záležitosti, které by z pohledu EDUinu neměly být pro instituci podobných měřítek a kompetencí problém. Někdo by tedy za zmíněné komplikace měl převzít odpovědnost. Kamil Ubr, garant hlavní koncepční skupiny, je popsal následovně:

Kamil Ubr (NPI): Hlavně na začátku bylo složitější nastavit prostředí v Microsoft Teams, protože mají určité omezení. Zkoušeli jsme sdílený kalendář a pak jsme zjistili, že pozvánky chodí úplně všem, tak jsme hledali nové řešení. Věci postupně nastavujeme... Jednou se nám úplně nepodařilo technicky zajistit jedno naše setkání. Věci se snažíme řešit a nějakým způsobem napravit.

CO HROZÍ KVŮLI ZPOŽDĚNÍ REVIZE RÁMCOVÉHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ?

Prohlášení K. Ubra ukazuje, že Velké revizi RVP chybí odpovědná osoba, která by dokázala projekt vést a dostatečně akcelarovat. Na kulatém stole také Martin Rusek, vedoucí katedry chemie a didaktiky chemie PedF UK, člen pracovní skupiny Člověk a příroda a člen koalice Kompas, upozorňoval na nevyjasněný postup včleňování externistů do systému NPI nebo upozornění na celkové špatné fungování pracovních skupin na základě nejasně formulovaných instrukcí vedení.

Martin Rusek (Kompas): Máme dlouhodobě pocit, že se řeší spíše to, kde budou jaké adresáře, jak budou fungovat Teams a kdo bude mít e-mail externisty NPI, místo aby se řešila konkrétní podoba. Poté docházíme k tomu, že moc nevíme, co děláme. Objevuje se zadání, ke kterému můžeme mít určité výhrady o jeho významu. Zda je hlavním smyslem, aby měl výstup tři stránky nebo aby to bylo, z našeho pohledu, dobře napsané, pokud jde o podkladové studie. Zároveň v tomto probublává důraz spíše na formu než na obsah. Je super, že to vzniká participativně ve velkém množství lidí, jenže my to takhle neumíme dělat, pokud to vůbec na světě někdo umí. Když to dělali Finové, tak to trvalo rok a my na to máme řádově měsíce...

Příliš mnoho revidování a nesmyslná práce

Po prohlášení Jana Jiterského (MŠMT) si lze položit otázku, zda je vhodné pro tak velký proces jako revize cílů, metod a hodnocení výuky udržovat neustálou flexibilitu a kvůli ní se dostávat do spirály schvalování různými orgány a vytvářet neustálý prostor k nesouhlasu.

Jan Jiterský (MŠMT): I v průběhu tvorby mohou pracovní skupiny dojít do situace, kdy nastavení směrů neodpovídá požadavkům nebo odbornému názoru (S2030+) a je možné zvážovat revizi Hlavních směrů i po schválení MŠMT. Není to proces, který může fungovat tak, že se vytvoří dokonalý dokument.

Bouřlivá jednání jsou v těchto situacích samozřejmostí, ale pokud jich je příliš, hrozí celému projektu prodloužení, a tím pádem možné znechucení všech zúčastněných. Již na dokumentu Hlavní směry lze vidět, že je pro tvůrce nového kurikula obtížné přijít s

CO HROZÍ KVŮLI ZPOŽDĚNÍ REVIZE RÁMCOVÉHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ?

jednotným řešením a například řešení jádrového a rozvíjecího obsahu bylo ponecháno na MŠMT. EDUin proto volá po jasném nastavení vedení celého procesu, které nemůže být zastoupeno v podobě přehazování „horkého bramboru“ mezi NPI a MŠMT při nevyjasněných otázkách.

Jan Jiterský uvedl pro [Hospodářské noviny](#), že finální verze dokumentu by měla být předložena ministru 25. ledna. Článek také upozorňuje na potřebu dodržení harmonogramu revize kvůli čerpání peněz na její tvorbu a implementaci.

Peníze na implementaci pouze do roku 2028

K rozšíření myšlenek revize RVP mezi 88 tisíc učitelů budou potřeba velké finanční zdroje. Pro přenesení revize do praxe se plánuje zapojení MŠMT, NPI, ČŠI i pedagogických fakult. Mají se vzdělávat učitelé v tvorbě nového kurikula a v zavádění inovativních způsobů výuky. V neposlední řadě se bude investovat do učebních materiálů, hlavně učebnic, jež výrazně určují, jak mnozí učitelé k výuce předmětu přistupují.

Tyto aktivity mohou být samozřejmě financovány ze státního rozpočtu, ale v současné ekonomické situaci by se mělo spoléhat převážně na evropské peníze z [projektu Kurikulum](#) v rámci [Operačního programu Jan Amos Komenský](#). Ten pro implementaci změn slibuje 860 milionů Kč. Přestože by se mělo jednat o implementaci různých revizí (předškolní, základní, střední vzdělávání), značná část půjde na revizi RVP ZV. Ta nemá v současné době jasné zadání.

Hlavní cíle projektu ve stručnosti jsou:

- Proškolení učitelů a celých učitelských sborů v problematice modernizace obsahu, metod a forem vzdělávání se zaměřením na kompetence a gramotnosti (proč a co učit inovativně).

CO HROZÍ KVŮLI ZPOŽDĚNÍ REVIZE RÁMCOVÉHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ?

- Udržení a rozšíření sítě metodických kabinetů jako nástroje kolegiální podpory a učící se komunity, která bude schopna ostatním školám poskytovat široké spektrum praktické podpory (jak se naučit učit inovativně).
- Systemizace již vytvořených otevřených vzdělávacích zdrojů a koordinace nově vytvářených otevřených vzdělávacích zdrojů (s využitím čeho učit inovativně).

Časový harmonogram projektu

Zahájení projektu je podle jeho charty plánováno na leden 2023 a jeho trvání je vymezeno na 68 měsíců s ukončením v srpnu 2028. Vzhledem ke skutečnosti, že programový dokument OP JAK počítá s ukončením činnosti v roce 2029, nezbývá na odklad aktivit příliš mnoho času.

Tvorbě nových rámcových programů tedy reálně hrozí, že v lednu 2023 nebudou připraveny podmínky pro zahájení práce.

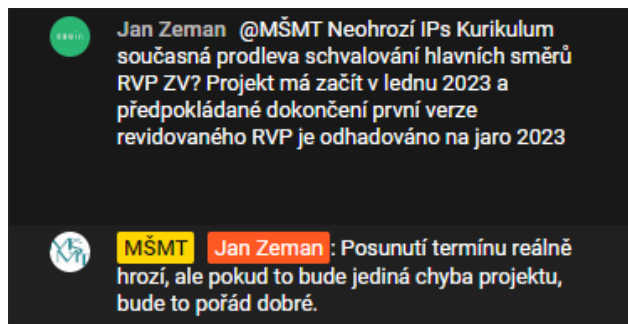
Jak šel čas s posunem dokončení první verze revidovaného RVP ZV (a prvního návrhu elektronického systému pro RVP ZV):

- Verze pro [připomínkování](#) - leden 23
- Verze předkládána Expertním panelem na MŠMT ke schválení - jaro 2023

Vzhledem ke stagnaci ve schválení poslední verze HS předložené MŠMT se jarní termín může posunout nejméně o tři měsíce, pokud tvůrci HS předpokládali, že bude jejich návrh schválen v září 2022 a podle toho tvořili další harmonogram. Při hypotetickém dalším zpoždění, ke kterému u projektů podobné velikosti může dojít se lze snadno dostat do situace, kdy se 860 milionů z projektu Kurikulum bude čerpat o rok méně, než se předpokládalo a tím pádem se nemusí plně využít.

Aktuálně se projekt potýká nejen s problémy nevydaného dokumentu pro pokračování revize, ale také se samotným schválením projektu u hodnotící komise. MŠMT žádá 860 milionů z operačního programu, ale žádost [nebyla 6. 12. 2022 schválena](#), projekt se musí upravit a pozdější začátek oproti plánovanému lednu 2023 je již jistotou.

CO HROZÍ KVŮLI ZPOŽDĚNÍ REVIZE RÁMCOVÉHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ?

V číslech je v plánu pokrýt 35 území (není specifikována rozloha), realizovat 10 500 vzdělávacích aktivit a posoudit minimálně 3000 otevřených vzdělávacích zdrojů do nové databáze. Klíčová aktivita 4 – podpora škol při proměně vzdělávání uvádí následující předpokládané výstupy:

- **adresná podpora:** minimálně 500 škol, v průměru 35 škol na kraj, při průměrném počtu 15,36 učitelů na školu by mělo být podpořeno 7682 učitelů. Podpora bude poskytnuta všem školám, které o ni požádají, a to v pořadí přihlášených škol v jednotlivých krajích.
- **neadresná podpora:** vytvoření evaluačního nástroje pro stanovení specifických potřeb školy souvisejících s prací s ŠVP a jeho implementaci ve výuce, dostupného na portále Kvalitní škola ČŠI. Webináře, dokumenty, videa, moderované diskuse a konzultace k tvorbě nového ŠVP.

Varianty udržitelnosti (náročnosti) projektu	
Varianta 1	Nepředpokládají se žádné další náklady. Fungování kabinetů zajišťuje NPI a poskytovatelé metodických kabinetů jsou placeni z prostředků škol na další vzdělávání ped. prac.
Varianta 2	Při potřebě „vnějšího“ hybatele se počítá se zajištěním 14 pracovních úvazků na krajských pracovištích NPI. Samotné akce podpory by byly opět hrazeny z prostředků škol na DVPP. Odhadované náklady: 13 milionů Kč za rok.

CO HROZÍ KVŮLI ZPOŽDĚNÍ REVIZE RÁMCOVÉHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ?

Varianta 3	Pokud budou potřeba akce přímé podpory ve školách na specifická témata nebo ve specifických regionech (např. znevýhodněné reg.). Vyžaduje se 13 milionů ročně jako u varianty 2 za administrativně-obsahové činnosti. Navíc je navrhována částka 12–17 milionů ročně na akce přímé podpory (lektori, mentoři, tvůrci obsahu, například příruček apod.)
------------	--

Metodické kabinety

Podle popisu projektu se metodické kabinety zaměřují na metodickou podporu učitelů v rámci jejich oborové specializace, a to formou *kolegiální podpory* – setkávání učitelů v území za cílem zvýšení jejich kompetencí. Mezi další cíle aktivity patří: *vytvářet učící se komunity pedagogů, podporovat začínající a uvádějící učitele nebo poskytovat vzdělání pro rozvoj znalostí a dovedností učitelů.*

Řízení *územních kabinetů* bude vedeno *národním kabinetem* pomocí reflexe zkušeností z minulých projektů SYPO. Podpora územními metodickými kabinety bude poskytována prostřednictvím následujících činností:

- A. akce přímé podpory pedagogů (workshopy, intervize, hospitace, mentoring, webináře, metodická podpora pro poskytování kolegiální podpory)
- B. zřízení a udržování online platformy pro danou oblast vzdělávání a území (komunikace, sdílení materiálů, místo „setkávání“),
- C. výměna zkušeností a sdílení dobré praxe učitelů,
- D. podpora čtenářské a matematické gramotnosti, digitální kompetence prostřednictvím aktivit kabinetů,
- E. adresná podpora učitelů za spolupráce příslušných sekcí národního kabinetu, pedagogických fakult a fakult vysokých škol vzdělávajících učitele v dané vzdělávací oblasti (společenství praxe).

Pochyby nad vhodnými metodami pro implementaci kurikula

Při pohledu na seznam činností, které budou metodické kabinety poskytovat, se nabízí otázka, kdo všechny tyto činnosti školám doručí a zda budou zastřešeny do jednoho

CO HROZÍ KVŮLI ZPOŽDĚNÍ REVIZE RÁMCOVÉHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ?

kompetenčního rámce učitele. Názor společnosti EDUin je, že aktuální návrh příliš důvěřuje v efektivitu vzájemné pomoci mezi učiteli (zejména činnosti C a D), která není v českém prostředí dlouhodobě pěstována a neexistuje ani příliš zkušeností s její koordinací. Navíc nesmíme opomenout skutečnost, že didaktiky, metodiky a školitele nových dovedností neumíme v systému vyhledávat kvůli absenci profesních standardů učitele (opakujeme, že tito experti by měli obsloužit přes 80 tis. učitelů).

Absencí kariérního systému a profesního standardu učitele vzniká situace, kdy na základě různých kritérií budou vybírání učitelé pro vedení metodických kabinetů, které podle projektu nejsou propojeny s žádným rámcem kvality učitelské práce typu [Kvalitní škola od ČŠI](#) (jediný zmíněný rámeček se opírá o vzdělávací oblasti – Člověk a příroda apod.).

Sdílení zkušeností nebo tvorba vzdělávacích materiálů je chvályhodnou činností, ale velká revize RVP ZV se zaměřuje na kompletní obrát ve výuce v podobě posílení konstruktivistických metod výuky a aktivit rozvíjejících u žáků dovednosti jako spolupráce, řešení problémů nebo kritické myšlení. Takto velká změna vyžaduje nové kompetence učitelů například v řízení třídy (classroom management) nebo zkoumání vlastního sebepojetí (jaký jsem učitel, kde jsou mé slabé a silné stránky). Bude tedy potřeba doplnit dovednosti učitelů v oblastech, kde je pozorován přínos pro výsledky žáků teprve v posledních desetiletích, a tudíž je těmito kompetencemi nemohly vybavit pedagogické fakulty.

Proto je k zamyšlení, zda dosahovat vytoužené změny úsporným řešením v podobě víry v dostatek kolegiální podpory místo vysoké investice do profesionalizace školství prostřednictvím vyhledání kvalitních pedagogů na základě jejich nadstandardních pedagogických dovedností. Stanovit kvalitu učitelské profese a následně ji oceňovat je mechanismus, který může podpořit všechny pracovníky v jejich dalším vzdělávání.

CO HROZÍ KVŮLI ZPOŽDĚNÍ REVIZE RÁMCOVÉHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ?

Jaké metody fungují při vzdělávání učitelů v nových dovednostech (implementaci nových postupů ve výuce) – příklad z Německa

Německo chtělo posunout své žáky v matematické a přírodovědné gramotnosti. Krokem pro zlepšení se stal projekt SINUS zapojující 180 škol v první (1998–2003) a 1700 škol v druhé (2003–2007) testovací fázi. Cílem byl, podobně jako u českého RVP, přenos nových poznatků a metod do výuky daných předmětů. Podrobněji viz. [Ostermeier, Prenzel, Duit \(2010\)](#).

Tvůrci si byli vědomi faktu, že pro vzdělávání učitelů existují dvě cesty. První představuje školení učitelů pomocí izolovaných seminářů na konkrétní téma. Jednorázové vzdělávání je považováno za méně efektivní, protože nedokáže reagovat na problémy v každodenní práci učitele. Druhý přístup je více reformní a soustředí se na situace, které učitel zažívá ve výuce v reakci na nové koncepty, které po něm reforma žádá. Druhý přístup sledoval i SINUS s použitím jasně stanoveného rámce:

- Skupina expertů z univerzit i učitelské veřejnosti vytvořila rámec výukových strategií pro matematické a přírodovědné obory
- Cílem bylo podpořit výsledky v matematické a přírodovědné gramotnosti a také zájem o tyto oblasti. Oba cíle byly ověřeny na základě rozdílů výsledků testů PISA z roku 2000 a 2003
- Z rámce vytvořeného experty vzniklo 11 modulů pro zlepšení výuky ve třídách. Školy si musely pro svoji práci vybrat na základě sebehodnocení minimálně 2 moduly. Příklady modulů ([Ostermeier, Prenzel, Duit, 2010](#), s. 31):
  - Učení se chybou
  - Smysluplné učení v různých úrovních
  - Tvorba úloh pro kooperativní učení
  - Posilování odpovědnosti žáků za jejich učení
- Odpovědnost za zvýšení kvality zaručovaly na úrovni školy individuální pracovní cíle učitelů (tvořit nové materiály, zkusit nové metody, účastnit se

CO HROZÍ KVŮLI ZPOŽDĚNÍ REVIZE RÁMCOVÉHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ?

- sebehodnoticích reflexí) aplikovaných v jejich výuce. Pro plnění cílů byla nezbytná zpětná vazba kolegů.
- Učitelé se zlepšovali za podpory vysokoškolských vzdělavatelů a didaktiků a měli přístup k materiálům zvýrazňujících dobrou praxi i k individuálním konzultacím s experty.
  - Základní formou spolupráce byly předmětové kabinety na jednotlivých školách (matematika a přírodovědné předměty). Pro posílení spolupráce se školy spojovaly do malých sítí po šesti školách. V těchto strukturách sdíleli učitelé své zkušenosti v práci na vybraných modulech rozvoje výuky. Spolupráci však bylo nutné řídit.
  - Každá škola měla koordinátora aktivit spadajících pod SINUS a každá síť měla další odpovědnou osobu odpovídající za vedení a strukturování práce učitelů a také jako technickou podporu (v českém názvosloví tzv. metodik). Na soustavu koordinátorů ve školách a v sítích škol navazovaly podpůrné kapacity místních samospráv a státní orgány s ministerstvem školství. Navíc byli koordinátoři podněcováni k úzké spolupráci s fakultami učitelů přírodovědných předmětů a matematiky (vzdělavatelé i výzkumníci).
  - Výsledkem byla síť aktérů s jasně vymezenou odpovědností za cíl: *Učitelé zlepší svoji výuku prostřednictvím dlouhodobé spolupráce s pomocí rámce 11 modelů problémových oblastí v matematice a přírodních vědách.*

Není bezdůvodné, proč se projekt pilotoval přes deset let. Od učitelů přicházela například kritická zpětná vazba na přílišnou časovou náročnost pro účast v aktivitách SINUS a žádali o balanc mezi profesním rozvojem a samotným učením, ať už snížením pedagogické činnosti, nebo omezením vzdělávacích aktivit.

Výsledky programu byly pozitivní ze stran hodnocení učitelů i výsledků žáků. Učitelé hlásili v dotaznících v letech 2000 i 2002 zlepšení ve všech definovaných oblastech: ocenění spolupráce; spokojenost s programem; vnímané zlepšení po dobu programu.

CO HROZÍ KVŮLI ZPOŽDĚNÍ REVIZE RÁMCOVÉHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ?

Table 2. Teacher appreciation and contentedness with the programme

Hodnocení na škále 1- silně nesouhlasím, 4 -silně souhlasím Scale (number of items)	2000		2002	
	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>
Teachers' appreciation of cooperation				
Effective cooperation (<i>n</i> = 7)	3.14	0.51	3.29	0.45
Gain through cooperation (<i>n</i> = 3)	3.16	0.48	3.32	0.49
Unhampered cooperation (<i>n</i> = 3)	3.54	0.39	3.62	0.29
Teachers' contentedness with programme				
Appreciation of cooperative quality development (<i>n</i> = 4)	3.49	0.33	3.63	0.31
Positive impulses for future classroom instruction (<i>n</i> = 3)	2.61	0.51	2.87	0.50
No additional work load through programme activities (<i>n</i> = 5)	2.76	0.50	3.07	0.38
Support by coordination on different levels (<i>n</i> = 4)	3.02	0.51	3.09	0.45
Teachers' perceived development throughout the programme				
Perceived development regarding own professional competencies (<i>n</i> = 3)	3.21	0.45	3.42	0.36
Perceived improvement with respect to classroom instruction (<i>n</i> = 3)	2.61	0.46	2.93	0.39
Approval of programme activities from colleagues and parents (<i>n</i> = 3)	2.01	0.42	2.28	0.39

Studenti účastníci se projektu SINUS měli lepší výsledky v měření mezi roky 2000 a 2003 než jejich spolužáci. Pomocí doplňkových dotazníků se také potvrdil jejich zvýšený zájem o matematiku a přírodovědné obory. V těchto dotaznících byly také potvrzeny kompetence učitelů (kladení aktivizujících otázek, použití náročných úloh pro aplikaci poznatků).

Zajímavé zjištění z výsledků bylo rozdělení učitelů na skupiny s různými potřebami. Nejčastějším rozlišujícím faktorem byla míra potřeby sdílení. Zatímco někteří učitelé chtěli pouze nové výukové materiály, instrukce k novým metodám a přesné znění cíle modulu, jiní jejich kolegové měli naopak zájem o výměnu zkušeností a menší touhu po instruktivních materiálech. Na základě tohoto rozdělení mohli metodici ve školách a ve školních sítích vytvářet nové postupy, jak učitele podpořit (přesvědčit) v jejich profesním rozvoji.

CO HROZÍ KVŮLI ZPOŽDĚNÍ REVIZE RÁMCOVÉHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ?

Dalším významnou zkušeností bylo, že je potřeba dostat učitele co nejrychleji do situací, kde se setkávají s novými, reformními koncepty. Proto je rámec 11 modulů tolik důležitý, neboť eliminuje roztržitost pozornosti a také zahlcení různými dílčími úkoly (v podobě nesouvislé struktury webinářů).

Projekt SINUS může být pro implementaci RVP inspirací v těchto oblastech:

- 1) Jasně strukturovaný rámec 11 modulů pro zlepšení práce učitelů.
- 2) Koordinace odpovědnosti za profesní rozvoj učitelů na úrovni školy, společenství škol, místních samospráv a státní správy.
- 3) Ověřování spokojenosti učitelů s implementačními aktivitami.
- 4) Ověřování efektivity změny na základě výsledků žáků a jejich pohledů na výuku.
- 5) Postupné rozšiřování na větší množství škol.
- 6) Zohlednění časové zátěže profesního rozvoje v kontextu ostatních činností učitelů.